

Český jazyk – 6. třída

- máte za úkol prostudovat si stránky učebnice 67-72
- poté si zapište do sešitu následující poznámky
- pro ty, kteří chyběli na začátek zápisu, jsou poznámky zopakovány od začátku:

Rozvíjející větné členy

1) Přívlastek PK

- vždy závisí na podstatném jménu
- vyjadřuje vlastnost podstatného jména
- ptáme se – jaký, který, čím?

a) **přívlastek shodný PKS** – bývá vyjádřen přídavným jménem, zájmenem, číslovkou

- shoduje se s podstatným jménem – skloňuje se spolu s ním
- zlý pes (bez zlého psa, k zlému psu, ...)

b) **přívlastek neshodný PKN** – bývá vyjádřen podstatným jménem, příslovcem, infinitivem

- neshoduje se s podstatným jménem – neskloňuje se spolu s ním
- cesta lesem (bez cesty lesem, k cestě lesem, ...)

- přívlastek může být:

- holý – nevíme další podrobnosti – bílá košile
- rozvitý – o vlastnosti víme něco dalšího – hezky bílá košile (jak bílá?)
- několikanásobný – více vlastností vedle sebe, jsou oddělené čárkou nebo spojkou –
bílá, červená a zelená košile

2) Předmět PT

- nejčastěji závisí na slovesu, méně na přídavném jménu
- vyjadřuje objekty, kterých se děj týká
- ptáme se – pádovými otázkami se slovesem (kromě 1. a 5. pádu)
- při použití zkratky PT se doplní číslo pádu → PT2, PT3, ...
- např. – napsal dopis (napsal koho co), plný růží (plný koho, čeho)

- předmět může být:

- holý – nevíme další podrobnosti – pošli dopis

- rozvitý – o objektu víme něco dalšího – pošli můj dopis

- několikanásobný – více objektů vedle sebe, jsou oddělené čárkou nebo spojkou –
sbíral jahody a maliny

3) Přísllovečná určení PU

- nejčastěji závisí na slovesu, přídavném jménu, příslovci

- vyjadřuje okolnosti, které děj provází

a) **PU místa – PUM** – ptáme se kde, kam, kudy, odkud, ...?

- šli jsme do lesa (šli jsme kam?)

b) **PU času – PUČ** – ptáme se kdy, v kolik, odkdy, dokdy, jak dlouho, ...?

- vrátil se včera (vrátil se kdy?)

c) **PU způsobu – PUZ** – ptáme se jak, jakým způsobem?

- rychle se otočil (otočil se jak?)

! pokud se můžeme ptát pádovými otázkami i otázkami přísllovečného určení → přísllovečné určení má přednost!

- např. – šli jsme do lesa → šli jsme do koho, čeho?

→ šli jsme **kam? PUM má přednost!**

- přísllovečné určení může být:

- holé – nevíme další podrobnosti – šel do lesa

- rozvité – o místě, času nebo způsobu víme něco dalšího – šel do tmavého lesa, vrátil
se včerejší večer, běhal velmi rychle

- několikanásobné – více okolností je vedle sebe, oddělené čárkou nebo spojkou

- **vždy to musí být stejné PU** (několik míst, nebo několik časů, nebo několik způsobů) – chodíme do kina i do divadla, cvičí ráno a večer, skákal dobře a obratně